

Videte qualem caritatem dedit nobis pater (Q76)

In nativitate Domini ad maiorem Missam

Videte qualem caritatem dedit nobis pater, ut filii dei nominemur et simus

Je třeba vědět, že věčně je totéž poznávat Boha a být Bohem poznán; Boha vidět a být Bohem viděn. Podobně ozářený vzduch není ničím jiným, než tím, co ho ozařuje, ježto září tím, co ho ozařuje, tak i my poznáváme, že jsme poznáni a to že nás činí poznávajícími. Proto také Kristus řekl: „Opět mě uzříte.“; to znamená - tím, že vám činím zřícími, tím mne poznáte; a pak ještě následuje: „ a vaše srdce se potěší.“; to znamená - u tohoto vidění a poznání - „ a vaši radost vám nikdo nevezme“.

Svatý Jan praví: „Hled'te, jakou lásku nám prokázal - že se zveme božími dětmi a také jimi jsme. Neříká jen, že se jimi zveme, ale že jimi i jsme. A já tedy říkám: jako se člověk nestane vědoucím bez vědění, tak se také nestane synem bez podstaty božího synovství, aniž by měl stejné bytí a podstatu se Synem Božím, jaké má on sám, právě tak jako bez vědění není možno být vědoucím. Proto chceš-li být božím synem, nebudeš jím, nemáš-li s božím synem tutéž podstatu a totéž bytí, jež má i on. Ale to je nám nyní skryto a proto je také psáno: „Milování, jsme boží synové. A co víme? Že učiní více a budeme mu rovni, to jest, přesně to, co je on; totéž bytí a tatáž podstata, totéž prožívání a chápání a vůbec vše to, co na něm vidíme, když na něj patříme jako na Boha. Proto říkám, že Bůh by nemohl způsobit, abych byl božím synem a neměl přitom bytí božího syna, stejně jako nemůže učinit, abych byl moudrý a neměl moudrost. Jakým způsobem jsme boží synové? To ještě nevíme, není nám to ještě zjeveno; víme o tom jenom, že říká, že mu budeme rovni.“

Je totiž cosi v naší duši, co nám to skrývá a zakrývá naše poznání.

Duše má v sobě cosi - jiskru pravého rozumu - co nikdy nehasne, a do té jako do nejvyšší části rozumu umísťujeme podobu duše. Naše duše totiž poznává také vnější věci, smyslové, a rozumové poznání - to je poznání podle podoby a podle rozumu nám tyto věci zakrývají.

Jakým způsobem jsme synové Boží? Tím, že jsem s ním jednoho bytí a jedné podstaty. Ale pochopit něco o tomto bytí božími syny se dá dvojným způsobem - vnějším chápáním a vnitřním. Vnitřní poznání je cosi, co je rozumně zakotveno v podstatě naší duše, ale není její podstatou, spíše z ní vyrůstá a ej čímsi jako žitím duše, rozumným žitím a tomto žití se člověk rodí v božho syna a k věčnému životu a je to poznání mimo místo a mimo čas, mimo zde a tam. V tomto poznání je všechno propojeno a jedním, všechno je ve všem a sjednoceno.

Dám příklad: V těle jsou všechny jeho části spojeny a sjednoceny, takže oko patří noze a noha oku. Kdyby mohla noha mluvit, řekla by, že je oko jeho spíše, když je na hlavě, než kdyby bylo na noze, a totéž by řeklo oko. A tak si také myslím, že že veškerá milost, jež byla při Marii, patří skutečněji a více andělu a je u něho spíše než u Marie, než kdyby byla při jiném svatém. Protože cokoli má Maria, má i svatý a náleží mu to více a okouší více milosti, jež je při Marii, nežli té, která je při něm.

Ale to je pořád ještě příliš hrubý a tělesný smysl, poněvadž závisí na tělesném příkladu. Řeknu vám ještě jiný výklad, který je čistší a duchovněji. Říkám, že v nebeském království je vše ve všem, vše je jedno a vše nám patří. Jaké všechny milosti patří naší Paní, to je vše i ve mně - pokud v něm jsem - ale neprýští to ani nevyplývá z Marie, je to spíše jakoby moje a mé vlastní, ne odjinud. Proto říkám: co tam jeden má, má i druhý, ale ne od něho nebo skrze něho, ale píše sám v sobě, a tedy milost, jež je při jednom, je současně při jiném a jako jeho vlastní. A tak je duch v duchu. A proto říkám, že bych nemohl být božím synem, kdybych neměl totéž bytí, jež náleží Božímu Synu, a proto a v tom jsme si podobni a vidíme ho jako Boha, jaký je. Ale : „není zjevné, co budeme!“ O tom říkám, že v tomto smyslu není žádná podobnost, ale ani žádný rozdíl, spíše budeme bez jakéhokoli rozdílu jediným bytím, jednou přirozeností i substancí, touž, kterou je on sám. Ale ještě to „není zjevné“ - zjevné to bude, až ho uzříme, jaký je ve svém božství.

Bůh nám dává poznání sebe - svým poznáním nás činí Ho poznávajícími, vždyť jeho bytí je jeho poznáním; a je tedy jedno a totéž, co mi dává poznat i co poznávám. A proto je jeho poznání, mé poznání, jako je to u mistra, který učí, a učedníka, který se učí. A jestliže jeho poznání je mým poznáním, a jeho substancí je jeho poznání a jeho přirozenost je jeho bytí, plyne z toho, že jeho bytí, jeho substance i jeho přirozenost jsou zároveň mé. A jsou-li jeho substance, jeho bytí a jeho přirozenost mé, jsem synem božím. „Hled'te, bratří, jakou lásku nám Bůh prokázal, že se zveme a jsme jeho syny.“

Hled'te tedy, čím to je, že jsme božími syny; tím, že máme totéž bytí jsme i synové. A jak jsme božími syny, nebo jak to víme, že jimi jsme, když Bohu není žádný roven? To je pravda. Izaiáš mluví: „Komu ho připodobníte, a jakou mu dáte podobu? A je-li boží přirozenost taková, že není nikomu podoben, je nutno,

abychom k němu přišli, abychom byli usazeni v témže bytí jako On. Proto, když dospějí tak daleko, že si již nepředstavují nic a nenechám na sebe přenášet žádné cizí představy, a vyvrhnu a odstraním ze sebe vše, co je ve mně, mohu být přesazen v čirou bytost boží a to je čiré bytí ducha. Vše jen podobné musí ven, abych byl přesazen v Boha a spojil se s Ním v jedno, v jednu substanci a jediné bytí a jedinou přirozenost božího syna. A až se tak stane, nebude už v Bohu nic skrytého, co by se nestalo zjevným a nebylo mým. Pak budu moudrý a mocný a vše ostatní jako On a budu sním sjednocen a ztotožněn. Pak se stane Sion věštcem, pravým Izraelem, to jest vidoucím, tím, kde všichni vidí Boha, ježto jim není v božství nic skrytého. Tu bude člověk uveden v Boha. Ale aby se mi neskrylo v BOhu. co by mi nebylo zjeveno, nesmí ve mně býti žádná podoba ani obrazu, protože žádný obraz nmám nezjeví božství v jehopodstatě. Ale utví li v tobě jen desetina obrazu nebo podoby, nikdy nebudeš s Bohem zajedno. Proto, abys byl s Bohem sjednocen, nesmějí do tebe vcházet ani z tebe vycházet jakékoli obrazy, aby se v tobě nic neskrylo, co by nebylo zjeveno a vyvrženo ven.

Hled'te, jaká chyba! To pochází z nicoty. Proto co je v člověku nicotného, musí být vymýceno, poněvadž dokud v tobě bude takový nedostatek, nejsi synem božím. Když si člověk stěžuje a je zkroušený, to vše je z nedostatku. A proto to vše musí být vymýceno a vyhnáno, aby byl člověk božím synem a už si nestěžoval, ani se nermoutil. Člověk přece není dřevo ani kámen, ježto to vše je nedostatečné a nicotné. A nebudeme mu podobní, pokud to vše nevyženeme ven; pak budeme vším ve všem, jako je Bůh vším ve všem.

Člověk se rodí dvakrát: jednou na svět a podruhé ze světa, to jest duchovně v Bohu. Chceš vědět, zda se tvé dítě narodí, či zda bude odkryto, to jest zda budeš učiněn božím synem? Dokud máš ve své srdci trýzeň pro cokoli, i kdyby to bylo bez hříchu, nezrodil jsi se ještě jako boží dítě. Máš li trápení, nejsi ještě matkou, spíše teorve rodíš a pracuješ ku porodu. Nezoufej proto, jestliže si stýskáš kvůli sobě nebo kvůli příteli: to se ještě dítě nenarodilo, ale už je na cestě a blízko. Ale úplně se narodí, až lidské srdce již necítí bolest kvůli ničemu; pak má člověk bytí a přirozenost i substanci a moudrost, i radost a vše, co má Bůh. Pak bude bytost božího syna i naší bytostí a v nás a dojdeme k pravé podstatě boží.

Kristus říká: Kdo mě chce následovat, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Tak tedy vyvrz veškerý zármutek, aby v tvém srdce nebyla než pevná radost, atak se dítě narodí Tak se to dítě zrodí ve mně a i kdybych viděl před sebou, jak zabíjejí mého otce a mé přátele, mým srdcem by to neotřásl. Ale, kdyby se ho to dotklo, nebylo by ve mně dítě ještě zrozeno, ale snad bych byl blízko jeho zrodu. Říkám, že Bůh i andělé mají tak velikou radost z každého díla dobrého člověka, že se tomu žádná jiná radost nemůže rovnat. Proto ti říkám: Až se dítě v tobě narodí, budeš mít tak velikou radost z každého dobrého skutku, který se kde ve světě odehraje, že tvá radost bude neotřesitelná a nic jí nepohne.

Proto také říká: Vaši radost vám nikdo nevezme. Vždyť jsem již přesazen do boží podstaty, tak mi patří Bůh i se vším, co má. Proto také říká: Já jsem Bůh, tvůj Pán. Tu totiž mám pravou radost, když ji ode mne neodejme ani bolest a strast, ježto jsem vstípen do božské podstaty, kde utrpení nemá žádné místo. Protože jsem viděli, že v Bohu neexistuje ani hněv a trpkost, ale jen láska a radost. A když se někdy zdá, že se hněvá na hříšníka, není to hněv, je to láska, jež pochází z veliké boží lásky, poněvadž, ty, které miluje, trestá, poněvadž on je láska, která je Svatý duch. Boží hněv tedy pochází z lásky, ježto se hněvá bez vášnivosti. Dospěješ-li tedy k tomu, že nebudeš mít ani trýzeň ani starost o cokoli a že pro tebe bolest nebude bolestí a vše bude pro tebe čirá radost, tehdy se v tobě narodilo vpravdě ono dítě. Buďte tedy pilni toho, aby se nejen rodilo, ale také narodilo, poněvadž v Otci se Syn rodí stále a stále je právě narozen.

Aby se nám tak stalo, k tomu nám pomoz Bůh. Amen